

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER-BASED VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC
<http://16dayscwgj.rutgers.edu>

De beslissing om een wapen aan te schaffen en te gebruiken, wordt steeds genomen in een specifieke burgerlijke, politieke en sociale context: wat voor rol spelen wapens, wat voor nut hebben ze en wat voor betekenis heeft het bezit en gebruik van wapens? De antwoorden op deze vragen zijn afhankelijk van de mate waarin geweld veiligheid en dominantie tot stand brengt. Handwapens worden vaak geassocieerd met macht en mannelijkheid.

In werkelijkheid worden handwapens veelal buiten het slagveld gebruikt en zijn ze een van de belangrijkste doodoorzaken bij vrouwen, mannen en kinderen. Vaak worden vrouwen bedreigd, verwond of gedood in hun eigen huis door hun eigen (mannelijke) partners, ex-partners of familieleden.

- ✦ **Relaties en gezinnen behoren veilige plaatsen te zijn, maar in gevallen van huiselijk geweld met handwapens zijn vrouwen tot drie keer meer slachtoffer van moord. Dit loopt op tot een veertien keer grotere kans wanneer er een voorgeschiedenis van huiselijk geweld is in het gezin.**

Wereldwijd zijn meer dan 875 miljoen handwapens in de omloop. Ongeveer driekwart daarvan (650 miljoen) is in privébezit en ligt thuis bewaard. De meeste eigenaars zijn mannen. Volgens het Small Arms Survey is de combinatie van partnergeweld en wapens wel degelijk levensgevaarlijk: 40 tot 70% van alle vrouwelijke moordslachtoffers worden gedood door hun mannelijke partners of familieleden.

Handwapens zijn haast vrij beschikbaar en maken onverminderd deel uit van groeiende onveiligheid, instabiliteit en militarisering van de maatschappij, gezinnen en relaties. Het toenemende aantal handwapens en het gebrek aan regulering van de verspreiding, de toegang en het gebruik ervan blijft een groot probleem voor de veiligheid van vrouwen, mannen en kinderen. Hele gemeenschappen moeten omgaan met de dramatische gevolgen van geweld met handwapens, zowel in oorlogssituaties als in „vredestijd“.

Jaarlijks vallen er wereldwijd minstens 200 000 doden door vuurwapens buiten conflictsituaties om. Wapengeweld

blijft gruwelijke littekens maken: tieners die slachtpartijen aanrichten om wraak te nemen op vrouwen en mannen die zagezegd hun mannelijkheid hebben beledigd; vrouwen die, ongeacht hun klasse, ras, kaste, religie of woonplaats, het slachtoffer worden van huiselijk geweld, fysiek, psychologisch en seksueel geweld, dreigementen en andere vormen van geweld.

Deze gevallen van misbruik en geweld kunnen escaleren tot de dood, vaak genoeg van een vrouw. Een derde van de jaarlijks meer dan 66 000 moordgevallen op vrouwen wordt gepleegd met vuurwapens.¹

Laat van je horen

Ontwapen daders van huiselijk geweld. Eis dat het Wapenhandelsverdrag van 2013 wordt toegepast. Ijver voor wetten het mogelijk maken om wapens te verwijderen uit gezinnen waar huiselijk geweld werd gepleegd. De politie zou op z'n minst de partner of ex-partner moeten raadplegen van de persoon die een wapenlicentie aanvraagt. In Australië, Canada, Zuid-Afrika en Trinidad en Tobago zijn de wetten omtrent wapenlicenties en huiselijk geweld op elkaar afgestemd. Zulke wetten weerspiegelen pacifistische waarden, maar bouwen er ook aan mee en ze maken een wezenlijk verschil uit. In 1995 verscherpte Canada de wapenwet, met als gevolg dat in 2003 de moordcijfers met 15% omlaag gingen. In het geval van vrouwelijke moordslachtoffers was dat zelfs een afname van 40%. Moedig wethandhavers aan om meer aandacht te besteden aan huiselijk geweld met wapens. Lokale politie is vaak het eerst ter plaatse om tussen te komen en te helpen bij huiselijk geweld. Politie moet getraind worden om op een effectieve maar respectvolle en gevoelige manier op huiselijk geweld te reageren. Pleit ervoor dat alle wapens veilig opgeborgen moeten worden. Eigenaars zouden verplicht moeten worden om hun wapens veilig weg te bergen en om de munitie op een aparte plaats te bewaren. In Wit-Rusland bijvoorbeeld moeten wapens in gesloten koffers opgeborgen worden, uit elkaar gehaald, ongeladen en de munitie opgeborgen in een aparte plaats.

¹ Small Arms Survey. (2012) "Femicide: A Global Problem."

http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/H-Research_Notes/SAS-Research-Note-14.pdf

RUTGERS

School of Arts and Sciences

Center for Women's Global Leadership
Rutgers, The State University of New Jersey
<http://cwgl.rutgers.edu>

- ✎ Er moet meer actie worden ondernomen om de toegang, de verspreiding en het gebruik van handwapens te reguleren, zodat ze niet meer gebruikt kunnen worden bij huiselijk geweld of in publieke plaatsen.

Huiselijk geweld is een ernstige misdaad: laten we het ook zo aanpakken en laten we bescherming geven aan vrouwen die het aangeven

Vrouwen geven huiselijk geweld vaak niet aan, ofwel omdat ze schrik hebben, ofwel omdat de politie of justitie moeilijk te contacteren zijn. De overheid moet ervoor zorgen dat het justitiesysteem vrouwen aanmoedigt om huiselijk geweld aan te geven, dat die vrouwen opvang krijgen en dat de daders worden bestraft.

Er kan enkel iets veranderen wanneer het middenveld druk uitoefent en wanneer verantwoordelijke wetten worden ingevoerd. Bovendien moet de wetgevende macht ieder geval van huiselijk geweld serieus nemen als we verandering willen zien in het wapenbeleid en de maatregelen tegen huiselijk geweld. Dit betekent dat militaire uitgaven niet langer voorrang mogen hebben op maatschappelijke ontwikkeling, zoals vorming in geweldloosheid en een verantwoordelijke gezondheidszorg en politiebegeleiding in geval van huiselijk geweld. Dit betekent eveneens dat politie en

justitie aansprakelijk moeten worden gehouden om beter te reageren op huiselijk geweld en om het beter te onderzoeken en te vervolgen. Een deel van publieke investeringen moet naar de preventie, bescherming en schadeloosstelling van slachtoffers van huiselijk geweld gaan. Nieuwe wapenwetten moeten worden gemaakt en oude moeten worden verscherpt, zodat mensen met een verleden van partnergeweld en met psychiatrische of andere problemen geen wapen kunnen bezitten of mogelijke gewelddaden plegen.

- ✎ De vrije omloop van illegale wapens is wereldwijd een van de grootste gevaren voor de mensenrechten en veiligheid van vrouwen, kinderen en mannen.

Preventie en het terugdringen van de omloop van wapens zijn cruciaal om geweld voor, tijdens en na conflicten aan te pakken, en om de aandacht te vestigen op het feit dat daders van huiselijk geweld makkelijk naar handwapens kunnen grijpen.

De overheid moet verder gaan dan formele steun aan de preventie van huiselijk geweld en geweld in publieke plaatsen: het Wapenhandelsverdrag van 2013 moet wereldwijd geratificeerd en toegepast worden; wapenproliferatie moet worden teruggedrongen door regulering op nationaal niveau; op huiselijk geweld moet gepast gereageerd worden en geweldplegers moeten naar behoren gestraft en ontwapend worden. Als overheden hun engagement ten overstaan van de mensenrechten en het recht op vrede en veiligheid voor ieder individu willen nakomen, moeten ze de disproportionele gevolgen van het gebruik van handwapens bij huiselijk geweld serieus aanpakken.

Aanbevolen literatuur

- ✎ Adelman, Madelaine. (2003) "The Military, Militarism, and the Militarization of Domestic Violence." in *Violence Against Women* Vol. 9. No 1118. <http://vaw.sagepub.com/content/9/9/1118>
- ✎ The Arms Trade Treaty (2013): <http://www.un.org/disarmament/ATT>
- ✎ IANSA Women's Network. (2009) "Disarm Domestic Violence: Key Initial Findings." <http://www.iansa-women.org/node/238>
- ✎ Small Arms Survey. "Weapons and Markets." <http://www.smallarmssurvey.org/de/weapons-and-markets.html>
- ✎ Small Arms Survey. (2014) "Small Arms Survey 2014." <http://www.smallarmssurvey.org/publications/by-type/yearbook/small-arms-survey-2014.html>
- ✎ United Nations Division for the Advancement of Women. (2010) "Handbook and Supplement for Legislation on Violence against Women." <http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/v-handbook.htm>
- ✎ UNODA. (2006) "Facts on Illegal Small Arms." http://www.un.org/events/smallarms2006/pdf/factsheet_1.pdf
- ✎ UN Women. (2009) "Good practices in legislation to address harmful practices against women." <http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/v-egms-gplahpaw.htm>